

Praktische wijsheid mbo'ers maakt het verschil?

Werkveldconferentie CIV
online - woensdag 30 juni 2021

Ochtendprogramma van 9:00 - 11.00 uur:
Dialoogtafels

Leidraad voor gespreksleiders Dialoogtafels

Inhoud van deze leidraad

- ♥ De bedoeling van de dialoogtafels
- ♥ Overzicht van rollen van de deelnemers en sectoren
- ♥ Opbouw van de bijeenkomst
- ♥ Werkwijze van de dialoogtafels (intro, 3 stappen, afronding)

Bedoeling van de dialoogtafels

We gaan met elkaar in gesprek over thema's uit de centrale onderzoeksvraag van het practoraat. We gaan dat doen via actieonderzoek, zodat we tijdens deze bijeenkomst met elkaar ook actieonderzoek ervaren.

De centrale onderzoeksvraag van het practoraat is:

*Wat **typeert** een mbo-opgeleide praktisch wijze professional en hoe kan die het beste **opgeleid** worden en **gefaciliteerd** worden in de werkprijktijk, zodat zij haar werk **goed** kan (blijven) doen én met **plezier** kan (blijven) werken (geboeid blijft door het vak)?*

De bedoeling van de dialoogtafels is tweeledig:

- De dialoogtafels leveren informatie op voor het onderzoeksprogramma van het practoraat.
- De inzichten van de dialoogtafels zijn belangrijk voor de practorale rede. Désirée zal:
 - de dialoogtafels gebruiken als illustratie van hoe actieonderzoek werkt
 - de inhoudelijke uitkomsten over praktische wijsheid van mbo'ers in welzijn en zorg bespreken
 - via de dialoogtafels laten zien wat de waarde is van samen leren en onderzoeken

Wie nemen deel aan de dialoogtafels?

Bij de samenstelling van de tafels hebben we gezorgd dat uiteenlopende rollen en verschillende sectoren vertegenwoordigd zijn.

Rollen

- Gespreksleider/moderator
- Burger
- Student
- Docent
- Werkbegeleider
- Praktijkonderzoeker

Sectoren

- zorg
- welzijn
- kinderopvang

Voorafgaand aan 30 juni ontvang je een overzicht van de deelnemers aan jouw tafel.

Opbouw/planning van de dialoogtafelbijeenkomst

Start	Duur	Onderdeel
9:00	0:10	Online inloop: alle deelnemers worden toegelaten tot de online bijeenkomst. Er is tijd om eventuele technische problemen op te lossen.
9:10	0:05	Welkomstwoord door Marie-Josée Smits (dagvoorzitter).
9:15	0:10	Goed voorbeeld Désirée Bierlaagh (practor) interviewt Marie-Josée Smits: Deelnemers worden inhoudelijk meegenomen in het onderwerp 'praktische wijsheid'. Met dit gesprek doen we als het ware voor hoe de dialogen aan de dialoogtafels kunnen gaan verlopen.
9:25	0:05	Overgang naar de dialoogtafels.
9:30	0:50	Dialoogtafels
10:20	0:10	Vorbereiding terugkoppeling Deelnemers komen terug in de plenaire sessie: dit is voor hen een kort pauze moment. Gespreksleiders bereiden ondertussen de terugkoppeling voor. Zij zetten ieder de uitkomsten van stap 2 en 3 duidelijk op de flap en bespreken daarna gezamenlijk met Désirée en Marie-Josée de aanpak/volgorde van de plenaire terugkoppeling.
10:30	0:20	Plenaire sessie: terugkoppeling dialoogtafels door de gespreksleiders samen met Désirée en Marie-Josée. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de afrondende vragen van stap 2, 3a en 3b en de slotvraag.
10:50	0:05	Korte reflectie Désirée op de dialoogtafels.
10:55	0:05	Afronding en bedanken van de deelnemers door Marie-Josée en Désirée.

Werkwijze aan de dialoogtafels (9:30 – 10:20)

Een aanpak in 3 stappen

- De werkwijze van de dialoogtafels maakt gebruik van 3 stappen die horen bij actieonderzoek en reflectief leren.
- Volg de 3 stappen zoals beschreven op de volgende pagina's. Bij de derde stap kan gekozen worden uit 2 opties.
- Besteed aan elke stap ongeveer 10-15 minuten.
- Het blok van 3 stappen wordt voorafgegaan door een introductie en een afsluiting van elk ongeveer 5 minuten
- Misschien kom je niet toe aan alle stappen. De 10-15 minuten per stap is slechts een indicatie. Als een stap meer tijd nodig heeft, neem die tijd dan ook gewoon. Ook al leidt dat er toe dat stap 3 niet wordt afgerond.
- In de ruimte staat een flipover. Hierop hangt een flap met daarop de stappen, de afrondende vragen en ruimte om de antwoorden te noteren.

Korte introductie, kennismaking (5 minuten)

- Stel jezelf kort voor.
- Vraag iedereen zijn/haar naam te noemen en vanuit welke rol zij/hij aan tafel zit.
- Herhaal kort de werkwijze van de dialoogtafel:

We gaan met elkaar in gesprek over wat Désirée 'praktische wijsheid' noemt. Wat dat zou kunnen zijn? Wanneer is iemand praktisch wijs? Wat moet je zeker doen om praktisch wijze professionals op te leiden? Hoe zorg je dat praktische wijsheid in de werkpraktijk tot z'n recht komt?

- Geef aan dat men gerust vragen aan elkaar kan stellen en kan reageren op elkaar.

Algemene aanwijzingen die gelden voor elke stap

- Herinner de deelnemers er bij elke stap aan op elkaar te reageren.
- In deze leidraad vind je bij stap 2 en 3 een set verdiepingsvragen. Deze dienen ter *inspiratie* voor jou. Ze hoeven dus zeker niet allemaal beantwoord te worden. Voel je vooral vrij om verdieping aan te brengen met jouw eigen vragen, op een manier die bij jou past.
- Sluit elke stap af met de afrondende vraag.
- De leidraad bevat schrijfruimte om snel de antwoorden op die afrondende vraag te noteren. Wanneer de deelnemers de dialoogtafel verlaten kun je de antwoorden netjes overnemen op de flaps die tijdens de plenaire sessie besproken zullen worden.

Stap 1:

Gezamenlijk een goed voorbeeld kiezen als vertrekpunt

Tijdsduur: 10-15 minuten

Aanwijzingen voor de gespreksleider

- We gaan in deze stap nog niet in op waarom dit voorbeeld als praktische wijsheid is/wordt ervaren. Dat doen we in stap 2. Het gaat dus echt om het verhaal zoals iemand dat zelf vertelt.
- Bedenk vooraf zelf een praktisch voorbeeld, zodat je eventueel kunt beginnen met je eigen voorbeeld als het gesprek niet gelijk op gang komt.

Hoofdvraag

- Beschrijf een ervaring waarin je praktische wijsheid ervaarde? Een ervaring waarbij je jezelf of een ander praktisch wijs vond.
 - Iedereen denkt hier 2 minuten over na.
 - We delen kort onze verhalen (1 tot 2 minuten per verhaal)
 - We kiezen een verhaal om in stap 2 verder op in te gaan.

Ruimte voor eigen vragen en gesprekshaakjes
(optioneel voor je eigen voorbereiding)

Afrondende vraag

- Elk voorbeeld dat jullie hebben gegeven is de moeite waard, deze bijeenkomst willen we een van jullie verhalen nader bekijken. Op welke zullen we met elkaar eens verder inzoomen?

Stap 1 is klaar als er één voorbeeld is gekozen

Stap 2:

Woorden geven aan praktische wijsheid uit het voorbeeld

Tijdsduur: 10-15 minuten

Aanwijzingen voor de gespreksleider

- Begin bij degene die het verhaal heeft verteld.
- Kijk of je alle perspectieven aan het woord kunt laten. Nodig mensen uit om vanuit hun rol te reageren. Bijvoorbeeld: 'Hoe zie jij dat als student?' Of vanuit hun eigen verhaal.

Verdiepingsvragen

- Waarom is dit voor jou een mooi voorbeeld van praktische wijsheid?
Wat vind je mooi in dit voorbeeld?
- Wat is het precies wat je hier iemand ziet, hoort doen?
- Hoe is dat voor de anderen hier aan tafel? Wat spreekt jullie aan in dit voorbeeld?
Hoe verhoudt zich dat tot je eigen verhaal? Of tot jouw rol als ...?
- Waarom is dit praktische wijsheid? Wat kenmerkt het?
- Wat typeert een praktisch wijze mbo'er in welzijn en zorg?
- Waaraan merk je dat iemand praktische wijsheid bezit?

Ruimte voor eigen vragen en gesprekshaakjes
(optioneel voor je eigen voorbereiding)

Afrondende vraag

Te gebruiken voor de plenaire terugkoppeling; noteer de antwoorden hieronder en werk dat later (10:20 uur) netjes uit op de flap.

**Als we drie kenmerken van praktische wijsheid moeten geven:
welke drie zijn dat dan?**

1:

2:

3:

Stap 3:

Faciliteren van praktische wijsheidsontwikkeling

Tijdsduur: 10-15 minuten

Aanwijzingen voor de gespreksleider

- Bespreek met welke van de onderstaande opties men verder wil: onderwijs of werkveld. Indien er nog voldoende tijd is kun je ook op beiden ingaan.

Keuze

Er is nu een mogelijkheid te kiezen uit 2 opties.

- A** jullie gaan in gesprek over wat het opleiden van praktisch wijze professionals vraagt van de **opleiding** (3a), of
- B** jullie gaan in op wat er nodig is in de **werkomgeving** zodat praktisch wijze professionals hun werk goed en met plezier kunnen doen (3b).

Misschien vloeit die keuze al logisch voort uit jullie gesprek. Anders kun je het ook samen beslissen in de groep.

Stap 3a:

Wat heb je nodig in de opleiding om praktische wijsheid te leren?

Verdiepingsvragen

Stel je mag een opleiding (in zorg en welzijn) opzetten en wilt dat mensen praktische wijsheid leren (praktisch wijs handelen zoals in het voorbeeld of de voorbeelden):

- Hoe zou jij dat aanpakken? Wat moet er dan vooral gebeuren / aandacht krijgen?
- Hoe kun je praktische wijsheid leren?
- Wat moet een docent daarvoor kennen, kunnen, doen?
- En een werkbegeleider?
- Hoe leer je van klanten?
- Hoe speelt reflectie een rol?
- En een onderzoekende houding?
- Tijdens de opleiding werk je samen met anderen (in een team /interdisciplinair). Hoe spelen zij een rol om een praktisch wijze mbo'er te worden?

Ruimte voor eigen vragen en gespreksstukjes
(optioneel voor je eigen voorbereiding)

Afrondende vraag

Te gebruiken voor de plenaire terugkoppeling; noteer de antwoorden hieronder en werk dat later (10:20 uur) netjes uit op de flap.

Als we drie adviezen moeten geven over wat nodig is tijdens de opleiding om een praktisch wijze mbo'er te worden, dan is dat:

1:

2:

3:

Stap 3b:

Wat is er in het werk nodig om praktische wijsheid te blijven ontwikkelen en geboeid te blijven in het vak?

Verdiepingsvragen

Stel je werkt in een team binnen een zorg- of welzijnsorganisatie of in de kinderopvang:

- Wat heb je nodig om vanuit praktische wijsheid goed te werken?
 - Van collega's
 - In je (multidisciplinaire) team
 - Van het management/ de leiding
- Op welke manier zou je betrokken willen zijn bij veranderingen of vernieuwingen?
- Wat is jouw advies voor de werkpraktijk zodat medewerkers hun praktische wijsheid te kunnen blijven ontwikkelen?

Ruimte voor eigen vragen en gesprekshaakjes
(optioneel voor je eigen voorbereiding)

Afrondende vraag

Te gebruiken voor de plenaire terugkoppeling; noteer de antwoorden hieronder en werk dat later (10:20 uur) netjes uit op de flap.

Als we drie adviezen moeten geven over wat mbo'ers nodig hebben in de werkpraktijk om praktische wijs te kunnen zijn en blijven, dan is dat:

1:

2:

3:

Afsluiting van de dialoogtafel: samenvatten van de opbrengsten

Tijdsduur: 5 minuten

- Maak een rondje en vraag iedereen kort (een halve minuut) te reageren op de vraag: Wat blijft bij jou het meeste 'hangen' uit deze bijeenkomst. Een opmerking, een idee, een inzicht, een

Te gebruiken voor de plenaire terugkoppeling; noteer de meest opmerkelijke opmerkingen en/of vragen hieronder en werk dat later (10:20 uur) netjes uit op de flap.

Wat blijft bij jou het meeste 'hangen' uit deze bijeenkomst?

Vorbereiding terugkoppeling (10:20 – 10:30)

Na de laatste stap van de dialoogtafels is er voor de deelnemers 10 minuten pauze. In die tijd schrijven jullie als gespreksleider de antwoorden op de afrondende vragen op de flap die in jouw ruimte staat. Ook formuleren jullie in één of twee zinnen -of enkele kernwoorden vanuit wat is blijven hangen en wat je belangrijk vindt om te delen met de toehoorders en de deelnemers van alle tafels. Als gespreksleider worden jullie daarover geïnterviewd door Marie-Josée. Dat doen we plenair vanaf 10:30 uur. Met jullie input zal Désirée een slotreflectie doen ter afsluiting van de dialoogtafels.

